

(Kullervo 100 vuotta, 3. osa)

Valtava innostus 1950-luvulla

Joutsenon Kullervon satavuotisen historian aktiivisin vuosikymmen ajoittuu 1950-luvulle. Seuran urheilijoiden menestys on joskus myöhemminkin ollut erinomainen, mutta 1950-lukua leimasi valtava innostus järjestötoiminnan eri tehtäviin.

Nuorisolla oli kova innostus urheilemiseen sotavuosien tuoman tauon jälkeen. Varoja hankittiin talkootyöllä. Tanssit ja elokuvat olivat suosittuja. Seuratoiminta uudistui: Joutsenon Kullervoon perustettiin lajijaostoja ja johtokuntaan oli joskus jopa tungosta. Seuratoiminta oli 1950-luvulla aktiivisempaa kuin koskaan sitä ennen tai sen jälkeen.

Työpäivät olivat pitkiä, ja lauantainakin oltiin töissä. Taloudellinen tilanne ja elintaso alkoivat kuitenkin vähitellen nousta, tosin hitaasti. Televisio tuli kilpailemaan joutsenolaisten vapaa-ajan vietosta 1960-luvun alussa, sitä ennen iltaisin oli enemmän aikaa urheilutoiminnalle. Oltiin paljon kotona, koska henkilöautotkin olivat vielä harvinaisia.

Sotien jälkeen kilpavoimistelu nousi yhdeksi Kullervon päälajeista. Voimistelussa menestyttiin SM-tasolla. Suunnistusta oli harrastettu suojeluskunnassa jo ennen sotia, ja 1940-luvun lopulla Kullervo kehittyi nopeasti maakunnan johtavaksi suunnistusseuraksi, joka vuodesta 1951 lähtien osallistui Jukolan viestiin, ja hallitsi piiritason kilpailuja Etelä-Karjalassa.

Hiihdossa Kullervolla oli laaja rintama tekijämiehiä. Heistä Paavo Korhonen kehittyi yhdistetyn hiihdon valtakunnalliseksi kärkinimeksi, jonka ensimmäinen suuri saavutus oli neljäs sija Oslon talviolympiakisoissa 1952.

Yleisurheilu oli kesäinen ykköslaji. Harrastuspohja laajeni 1950-luvulle tultaessa, ja piiritasolla tuli menestystä vuodesta toiseen. Kolmiloikkaaja Eero Peura nousi maajoukkueeseen ja pääsi Kalevan kisoissa mitaleille. Puolimaileri Martti Sateila oli hänkin 50-luvulla SM-kilpailujen finalisteja.

SVUL:n Viipurin piiri muuttui sotien jälkeen huomattavasti pienemmäksi Etelä-Karjalan piiriksi, kun Viipuri ympäristöineen jäi itärajan taakse. Joutsenon Kullervo oli piirin merkittävimpiä seuroja sotien jälkeen vuosikymmenestä toiseen. Esimerkiksi vuonna 1952 Kullervo voitti piirin seurojen kuntokilpailun ja nuorten toimintakilpailun.

Suojeluskunnan talo Rientola siirtyi sotien jälkeen Lappeenrannan-Mikkelin sotaorposäätiön omistukseen. Sotaorposäätiö vuokrasi Rientolan elokuvakoneen Kullervolle. Elokuvailtojen tuotolla oli merkittävä osuus seuran varainhankinnassa.

Heräsi ajatus talon ostamisesta. Johtokunta päätti 22.11.1952 ostaa Rientolan. Kauppaehdoiksi päätettiin: hinta 2,5 miljoonaa markkaa, maksuaikaa 20 vuotta, lyhennysten suoritus alkaa heti (kaksi kertaa vuodessa 100 000 markkaa plus viiden prosentin korko), käteisellä maksetaan 500 000 markkaa. Rientolan tansseissa vieraili nimekkäitä esiintyjiä Vili Vesterisestä Eugen Malmsteniin ja Lasse Pihlajamäestä Jorma Ikävalkoon.

Rientolan urheilukenttä (Kesolan koulun piha) päätettiin esittää kunnan ostettavaksi ehdolla, että se kunnostetaan urheilu- ja leikkikentäksi. Vuonna 1957 Rientolan kentälle rakennettiin Joutsenon yhteiskoulu.

Johtokunnan kokouksessa 2.3.1950 keskusteltiin tanssilavan rakentamisesta. Karsturannan lavalla oli järjestetty kesäisin tansseja, mutta lava oli Kullervolla vain vuokralla.

Johtokunnan kokouksessa 4.5.1950 päätettiin ostaa maa-alue Esko Finniltä Lappeenrannan tien varrelta ja pyytää Hackmanilta puutavaraa luotolla. Viikkoa myöhemmin päätettiin ottaa Joutsenon Osuuskassasta lainaa 350 000 markkaa. Lainan takaajiksi lupautuivat Uuno Rastas, Veikko Suonsivu, Väinö Ahtiainen, Jussi Kiukas, Ilmari Jakonen ja apteekkari Erkki Linnahalmé.

Puutavaraa kerättiin lahjoituksina metsänomistajilta ja raha-avustuksia muilta. Rakennettavan tanssipaikan nimeksi päätettiin 9.7.1950 Mäntylä.

Tanssilavan avajaiset olivat 15.7.1950. Muutaman kesän ajan se oli maakunnan suosituimpia tanssilavoja ja tuotti hyvin, mutta vaati valtavan panostuksen talkootyöhön.

Vuonna 1957 Kullervolla oli jaostot yleisurheilua, hiihtoa, suunnistusta, uintia, voimistelua ja palloilua varten sekä lisäksi huvitoimikunta.

Cortinan talviolympiakisoissa 1956 Kullervon hiihtäjä Aku Kiuru sai hopeamitalin 4x10 kilometrin viestissä ja Paavo Korhonen oli neljäs yhdistetyssä. Seuraavana vuonna Korhonen voitti Kuninkaan Kannun Holmenkollenilla ja huipensi uransa 1958 Lahdessa maailmanmestaruuteen.

Vuonna 1957 Kullervolla oli 86 yleisurheilun palkintotuomaria, joista yhdeksän 1. luokassa. Mäkihypyssä oli 15 tuomaria, heistä kolme 1. luokassa. Rekisteröityjä toimitsijoita ja tuomareita oli suunnistuksessa yhdeksän, jalkapallossa kaksi, pesäpallossa yksi ja voimistelussa yksi.

Luokiteltuja urheilijoita oli yleisurheilussa 81 ja hiihdossa 36. Luokiteltuja suunnistajia oli vuonna 1957 vain yhdeksän, mutta suunnistajien määrä nousi ripeästi seuraavina vuosina.

Joutseno oli iso kunta, jossa oli paljon kyliä. Siksi 1950-luvuilla oli aktiivista toimintaa myös kyläosastoissa, joita olivat Raja (Suokumaa, Leppälä ja Konnunsuon ympäristö) vetäjinä Esko Multanen, Heikki Laapio, Pentti Nihtinen ja Antti Ahtiainen, Kiri (Karhula ja Hyväntilän ympäristö) vetäjinä Onni Lallo, Kaarlo Karhu sekä Unto ja Aaro Arminen, Vesa (Nevala ja Ravattilan ympäristö) vetäjänä Maunu Lakka sekä Jänne (Jänhiälän ympäristö) vetäjänä Niilo Ruohonen. Myös Kirkonkylän osasto toimi 1950-luvulla. Pulpin, Haukilahden ja Pätilän kylien toiminta hoidettiin pääseuran yhteydessä.

Alapitäjän kyläosasto oli perustettu 1945 kattamaan Karjalaisenkylän, Ravattilan, Nevalan, Leppälän, Kähärilän, Hyväntilän, Anolan ja Parjalan. Puheenjohtajaksi ryhtyi kaupanhoitaja Reino Peltola. Ravattilan alaosasto Vesa perustettiin uudelleen talvella 1952. Ensimmäinen puheenjohtaja oli Erkki Makkonen.

Jänhiälän osaston perustamista ehdotti 22 Kullervon jäsentä seuran johtokunnalle 7.10.1958 lähetetyssä kirjeessä. Osasto päätettiin perustaa.

1950-luvulla käytiin yleisurheilussa viiden seuran otteluja, joissa kisailivat Kullervo vastaan Lauritsalan Kisa, Lappeenrannan Urheilu-Miehet, Lappeen Riento ja Luumäen Pojat. Vuosina 1952–1955 Kullervo voitti neljä kertaa peräkkäin. Otteluja käytiin myös TUL:n seuran Joutsenon Katajan kanssa, kun TUL:n suhtautuminen SVUL:n seuroihin parani sotien jälkeen.

Kesällä 1953 Etelä-Karjalan seurat kilpailivat ensimmäisen kerran SOK-maljasta, joka kauden päätteeksi luovutettiin piirin parhaalle yleisurheiluseuralle. Pokaali tuli Kullervon palkintokaappiin. Parhaat seurat olivat Kullervo 288 pistettä, Simpeleen Urheilijat 286 ja Ruokolahden Raju 272. Kesän aikana Kullervon urheilijat saavuttivat piirin mestaruuskilpailuissa 12 kulta, 8 hopea- ja 10 pronssimitalia.

Antti O. Arponen